

prima instanță: A. Us
instanța de apel: M. Guzun, A. Nogai, A. Doga

DECIZIE

09 septembrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

În componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecători

Tamara Chișca-Doneva
Maria Ghervas
Dumitru Mardari

examinînd recursul declarat de avocatul Berezovschi Adrian în interesele
Nelli Moldovan,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată de Dobuleac Ion
împotriva Nelli Moldovan privind încasarea datoriei,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 10 februarie 2015, prin
care s-a restituit cererea de apel declarată Nelli Moldovan,

c o n s t a ț ă;

La 10 ianuarie 2013 Dobuleac Ion s-a adresat în instanța de judecată cu
cerere de chemare în judecată împotriva Nelli Moldovan în care a solicitat
încasarea datoriei derivată din raporturile de împrumut în baza unui simplu înscris
în mărime de 59750 euro și 17450 dolari SUA, încasarea dobînzii de întîrziere în
mărime de 3567,74 euro și 2166,32 dolari SUA, penalitate în mărime de 5175 euro
și 5175 dolari SUA, și încasarea cheltuielilor de plata taxei de stat și de asistență
juridică.

În motivarea acțiunii s-a invocat că, conform recipisei din 08 februarie 2008
i-a acordat Nelli Moldovan un împrumut în mărime de 3000 dolari SUA la 29
noiembrie 2007, suma de 15000 euro la 30 noiembrie 2007, suma de 2500 euro la
27 decembrie 2007, suma de 5000 euro la 29 ianuarie 2008, și suma de 5000 dolari
SUA la 08 februarie 2008.

Susține că în baza recipisei din 12 octombrie 2009 i-a acordat Nelli
Moldovan un împrumut în mărime de 5750 euro și suma de 5750 dolari SUA, cu
termenul de scadență finală la 12 ianuarie 2010.

În baza recipisei din 01 septembrie 2011 i-a acordat Nelli Moldovan un
împrumut în mărime de 3700 dolari SUA și suma de 31500 euro cu termenul de
scadență finală pînă în luna iunie 2012.

Astfel, existînd o neexecutare a obligațiilor, Moldovan Nelli a fost somată
de nenumărate ori, însă fără rezultat. Indică că suma totală a împrumutului
constituie 59750 euro și 17450 dolari SUA.

Prin cererea de concretizare a acțiunii Dobuleac Ion și-a majorat pretenții
inițiale și a reiterat că în baza recipisei din 20 aprilie 2006 Andronachi Larisa a dat

cu împrumut suma de 3000 euro Nelli Moldovan, pe un termen de rambursare de 3 ani.

În baza contractului de împrumut din 25 septembrie 2006 încheiat între Andronachi Larisa și Moldovan Nelli, ultimei i s-a acordat cu titlu de împrumut suma de 8000 euro, cu termenul de scadență finală la 25 decembrie 2012.

Ulterior prin contractul de cesiune a creanțelor nr.01/2013 din 04 februarie 2013 cedentul Andronachi Larisa i-a transmit cesionarului Dobuleac Ion dreptul de a cere de la Moldovan Nelli suma datoriei în mărime de 110000 euro.

În final întemeindu-și pretențiile pe prevederile art. 572, 602, 583 Cod civil, Dobuleac Ion a solicitat încasarea sumei împrumutului în mărime de 169570 euro și 17450 dolari SUA, dobînda de întârziere în mărime de 113381,79 euro și 2166,32 dolari SUA, penalitate în mărime de 5175 euro și suma de 5175 dolari SUA și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărîrea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 04 martie 2013 s-a încasat de la Moldovan Nelli în beneficiul lui Dobuleac Ion suma împrumutului în mărime de 169570 euro și suma de 17450 dolari SUA, în lei moldovenești la data executării hotărîrii.

S-a încasat de la Moldovan Nelli în beneficiul lui Dobuleac Ion dobînda de întârziere în suma de 113381,79 euro și suma de 2166,32 dolari SUA, în lei moldovenești la data executării.

S-a încasat de la Moldovan Nelli în beneficiul lui Dobuleac Ion penalitate în mărime de 5175 euro și suma de 5175 dolari SUA, în lei moldovenești la data executării.

S-a încasat de la Moldovan Nelli în beneficiul lui Dobuleac Ion plata taxei de stat în mărime de 5000 lei.

S-a încasat de la Moldovan Nelli în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 20 000 lei.

La 23 octombrie 2014 Berezovschi Adrian în interesele Nelli Moldovan a declarat apel împotriva hotărîrii instanței de fond, solicitînd admiterea apelului, casarea hotărîrii primei instanțe, repunerea în termenul de declare a apelului, și pronunțarea unei noi hotărîri de respingere a cererii de chemare în judecată înaintată de Dobuleac Ion.

Prin Încheierea Curții de Apel Chișinău din 10 februarie 2015 s-a respins cererea apelantului de repunere în termenul de declararea a apelului.

S-a restituit cererea de apel declarată de Moldovan Nelli, ca depusă în afara termenului legal.

La 19 mai 2015 avocatul Berezovschi Adrian în interesele Nelli Moldovan a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 10 februarie 2015 de restituire a cererii de apel, solicitînd admiterea acestuia, casarea încheierii recurate și repunerea în termenul de declarare a apelului cu restituirea pricinii la Curtea de Apel Chișinău, pentru examinare în ordine de apel.

Recurentul în motivarea recursului a invocat ilegalitatea încheierii recurate.

Susține că la 25 mai 2013 a expediat prin intermediul Oficiului Poștal Budești cererea de apel împotriva hotărîrii instanței de fond, însă nu cunoaște din care circumstanțele cererea de apel nu a ajuns la destinație. La 16 octombrie 2014 avocatul apelantei a aflat despre faptul neînregistrării cererii de apel în momentul cînd a făcut cunoștință cu materialele dosarului.

Indică că dispozitivul hotărârii instanței de fond a fost pronunțat în lipsa pârâtei, iar instanțele investite cu judecarea fondului nu au întreprins toate măsurile necesare privind citarea ei în ședința de judecată, reclamantul cunoscând cu exactitate adresa de domiciliu. Citarea publică nu și-a atins scopul, aceasta fiind publicată într-un ziar care nu este citit de apelant și nici este abonată.

Consideră că puteau fi întreprinse alte măsuri de citare și anume informarea prin intermediul poliției judiciare sau prin executorul judecătoresc. La materialele cauzei nu este nici o dovadă prin care este stabilit că Nelli Moldovan nu locuiește pe adresa mun. Chișinău str. T. Panfile 5/1 și că la moment respectiv dispunea sau nu, de viza de reședință în mun. Chișinău sau altă localitate. Potrivit art. 108 Cod de procedură civilă este evident că nu a fost respectată procedura de reclamant în vederea luării a tuturor măsurilor pentru stabilirea locului aflării pârâtului și respectiv nu poate fi considerată citare legală.

Mai consideră că instanța de apel urma să aplice prevederile art. 236 alin. 4 Cod de procedură civilă.

Menționează recurentul că cu hotărârea primei instanței a făcut conștiință la 24 mai 2013 prin intermediul executorului judecătoresc, iar la 25 mai 2013 a depus apel prin intermediul oficiului poștal, fapt confirmat prin copia avizului de recepție, pe care se conține ștampila Oficiului Poștal. Totodată instanța de apel urma să țină cont că apelul a fost expediat inițial la 25 mai 2013 și să aplice prevederile art.116 alin.4 Cod de procedură civilă.

Afirmă că, motivele indicate în cererea de apel cât și în recurs sunt întemeiate și probate.

Prin referința depusă la 24 august 2015 Dobuleac Ion a indicat că recursul depus este neîntemeiat și tardiv.

Consideră că recurenta nu a dispus de bună credință și diligență de drepturile sale procedurale și de a depune recursul în termenul legal. A solicitat respingerea recursului ca fiind nefondat și tardiv.

Potrivit scrisorii Curții de Apel Chișinău (f.d.130), încheierea a fost expediată în adresa participanților la proces la 12 februarie 2015, însă nu există dovada legală de recepționare motiv pentru care instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și recursul declarat la 19 mai 2015 este depus în termen.

În conformitate cu art. 426 al. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Examinând materialele dosarului în raport cu argumentele recursului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins, cu menținerea încheierii instanței de apel din 10 februarie 2015 din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Argumentele invocate de avocatul Berezovschi Adrian în cererea de recurs poartă un caracter declarativ, fiind neîntemeiate și nu au suport legal.

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. b) Cod de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara

termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Materialele dosarului atestă că, la 04 martie 2013 instanța de fond a pronunțat dispozitivul hotărârii judecătorești pe cauza dată, la 06 martie 2013 fiind expediat pîrîtei Moldovan Nelli pe adresa mun. Chișinău, str. Panfile,5/1. (f.d.44).

În conformitate cu art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. Apelantul care, din motive întemeiate, a omis termenul de apel poate fi repus în termen, dacă prezintă probele care dovedesc imposibilitatea depunerii apelului (art. 116 alin.(1), (3) Cod de procedură civilă).

Astfel, recurentul-apelant urma a declara apel în termen de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, adică pînă la data de 03 aprilie 2013, inclusiv și nicidecum la 23 octombrie 2014, cu omiterea neîntemeiată a acestuia, fapt care conchide că, încheierea Curții de Apel Chișinău din 10 februarie 2015 este una legală și întemeiată.

Totodată se constată că apelantul a cunoscut despre soluția instanței la 24 mai 2013, indicînd că conducîndu-se de prevederile art.116 alin.4 Cod de procedură civilă a înaintat cerere de apel prin intermediul Oficiului Poștal, însă nu a prezentat instanței probe confirmative în acest sens.

În aceste condiții, nu poate fi reținute alegațiile recurentului ca justificative, or, recurentul nu a fost degrevat de dreptul de a depune apelul în termenul prevăzut de legislația națională în vederea respectării termenului legal de declarare a apelului, iar potrivit informației anexată la materialele dosarului de către Întreprinderea de Stat „Poșta Moldovei” în care se indică că la 25 mai 2015 la Oficiul Poștal Budești nu s-au expediat scrisori recomandate deoarece oficiul poștal activează 5 zile pe săptămînă, iar data de 25 mai 2013 a fost într-o zi de sîmbătă. Totodată se arată că copia avizului de recepție anexat la materialele dosarului nu este completat după regulile necesare, care ar confirma data înmînării scrisorilor recomandate destinatarilor.

Respectiv, conform prevederilor art. 116 Cod de procedură civilă repunerea în termen este posibilă în caz dacă se depune cerere de către persoana, care a omis acest termen din motive întemeiate cu anexarea probelor, ce argumentează această cerere.

La caz, apelantul nu a prezentat careva probe în vederea motivării omiterii termenului de apel, or, în conformitate cu prevederile art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Referitor la argumentul recurentului privind neprezentarea la momentul pronunțării dispozitivului hotărârii, instanța de recurs reține că acest fapt nu suspendă termenul de declarare a apelului, or art. 362 alin. (2) Cod de procedură civilă, stabilește temeiuri de întrerupere a termenului de apel, astfel motivul vizat nu este prevăzut în această normă.

În asemenea circumstanțe, neepuizînd calea de atac permisă de lege, se prezumă că părțile au fost de acord cu soluția instanței de fond, admitînd în mod tacit efectele actului de dispoziție judecătorească.

În afară de aceasta, în conformitate cu art. 56 alin. (3) și 61 alin. (1) Codul de procedură civilă, părțile sînt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de

aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Conform jurisprudenței CEDO, participanții procesului de judecată, inițiind proceduri în justiție, urmează să-și asume un rol activ urmărind cu diligență derularea procesului său. Or, fiind persoană interesată în examinarea acestei cauze, urma să se intereseze care este soluția luată de instanța de judecată, fapt care denotă dispunerea cu rea-credință de drepturile procedurale, (cazul Van Harn versus Germania nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

Instanța de recurs notează că, instanța de apel, corect a concluzionat despre restituirea cererii de apel declarată de Moldovan Nelli, deoarece apelantul a omis termenul legal de contestare a hotărârii judecătorești, precum și motive întemeiate privind repunerea în termen a apelului nu s-au constatat.

În această privință, Colegiul de asemenea menționează că, prin prisma jurisprudenței CEDO (Cauza Melnic împotriva Republicii Moldova (Hotărârea din 14 noiembrie 2006), Cauza Ceachir împotriva Republicii Moldova (Hotărârea din 15 ianuarie 2008), neprezentarea de către instanța de judecată a motivelor pentru repunerea apelului în termen sau repunerea neîntemeiată în termenul de apel reprezintă o încălcare a dreptului la un proces echitabil garantat de art. 6 din CEDO.

Din considerentele menționate și avînd în vedere faptul că, încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de către recurent sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 10 februarie 2015.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e;

Se respinge recursul declarat de avocatul Berezovschi Adrian în interesele Nelli Moldovan.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 10 februarie 2015 prin care s-a restituit cererea de apel depusă de Moldovan Nelli.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței, judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecători

Maria Ghervas

Dumitru Mardari